

C2C

N E T W O R K

RECOMANDARI DE POLITICI

European Union

European Regional Development Fund

INTERREG IVC

INNOVATION & ENVIRONMENT
REGIONS OF EUROPE SHARING SOLUTIONS

Acest raport a fost elaborat de catre Reteaua Cradle to Cradle, un proiect co-finantat din Fondul European pentru Dezvoltare Regionala prin Programul INTERREG IVC. Sub autoritatea Provinciei Limburg, Olanda.

Autori

Provincia Limburg (NL)
Sustenuto (BE)
Cycloop Network (BE)
Agentia Publica Flamanda pentru Deseuri – OVAM (BE)
Agentia pentru Dezvoltare Milano Metropoli (IT)
Kainuun Etu Ltd (FI)
Consiliul Departamentului Suffolk (UK)
Royal Haskoning
Biroul Guvernamental pentru Dezvoltare si Afaceri Europene (SI)
Textul acestui raport a fost aprobat de catre partenerii proiectului C2CN.

Disclaimer

Conceptul Cradle to Cradle a fost dezvoltat de catre W. McDonough si M. Braungart. Termenul Cradle to Cradle este o marca inregistrata. Proiectul "Reteaua Cradle to Cradle" nu are drept scop dezvoltarea unui instrument de evaluare pe baza de criterii pentru a determina daca anumite domenii de aplicare sunt Cradle to Cradle. Proiectul considera C2C o abordare necesara pentru a sustine (cauta) solutii mai bune. Fara a-si dori a fi "o fisa de punctaj pentru conformitate", Reteaua Cradle to Cradle intentioneaza sa ajute oamenii sa inteleaga ce inseamna si care este impactul implementarii principiilor C2C in industrie, constructii, guvernanta si dezvoltarea spatiala a zonelor si sa disemineze bunele practice in domeniu si sa invete din aceste exemple.
www.c2cn.eu

Design
Magutdesign, Sesto San Giovanni (MI) Italy

Tipar
Gruppo Stampa GB, Cologno Monzese (MI) Italy

Data publicarii
noiembrie 2011

Cuprins

1	Introducere	4
1.1	Prezentarea conceptului Cradle to Cradle	5
1.2	Prezentarea Retelei Cradle to Cradle	5
1.3	Prezentarea Recomandarilor de Politici	6
2	Recomandarile de Politici	7
2.1	Crearea unui cadru comun pentru o societate eco-eficace	7
	[1] Crearea unui punct de plecare comun	
	[2] Redirectionarea “Foi de Parcurs catre o Europa Eficienta din punct de vedere al Eficientei Resurselor”	
	[3] Includerea masurilor de suficienta ca si complement al eco-eficacitatii	
	[4] Redefinirea deseurilor ca si resurse	
	[5] Formularea principiilor directoare la nivel local sau regional	
2.2	Stimularea pietei pentru materialele, produsele si serviciile inspirate din C2C	8
	[6] Folosirea instrumentelor influentate de piata	
	[7] Daca lucrezi in sectorul public, impune prin puterea exemplului	
	[8] Dezvoltatorii (si finantatorii) ar trebui incurajati sa foloseasca abordarea ciclului de viata in calculul costurilor si reflectarea acestuia in preturi	
	[9] Stimularea stocurilor de materiale disponibile in cladiri	
	[10] Stimularea gandirii sistemice la proiectarea si comercializarea produselor si serviciilor	
2.3	Sprrijinirea inovarii prin parteneriate	9
	[11] Europa poate avea un rol de sprijin si conducere in ceea ce priveste co-crearea retelelor de tranzitie nationale (regionale)	
	[12] De la Fast-Track la Follow-Track	
	[13] Stimularea retelelor trans-sectoriale	
	[14] Apel catre corporatii, comunitatea academica, designeri si sectorul creativ pentru a-si combina puterile creative spre proiecte inovative si eficiente din punct de vedere al resurselor in constructii si dezvoltarea spatiala a zonelor	
	[15] Dezvoltati logistica inversa	
	[16] Completati eco-inovarea concentrata pe high-tech cu sprijin din partea low-tech pentru inchiderea ciclurilor biologice	
2.4	Finantati tranzitia catre o societate eco-eficienta	11
	[17] Comisia Europeana ar trebui sa faca legatura intre politica sa de coeziune si viitoarele programe cum este si Orizont 2020 pentru atingerea obiectivelor privind o Uniune Inovatoare si Eficienta din punct de vedere a resurselor	
	[18] Autoritatile nationale si regionale vor trebui sa-si prioritizeze initiativele inovative si realmente eco-eficiente in cadrul viitoarelor programe (Programe Operationale), netezind calea spre initiativele si Strategiile de Specializare Inteligenta	
	[19] Durabilitatea trebuie sa se auto-sustina	

1 Introducere

1.1 Prezentarea conceptului Cradle to Cradle

Conceptul Cradle to Cradle a fost dezvoltat de către William McDonough și Michael Braungart¹. Denumirea C2C se referă la ciclul continuu în care materialele ar trebui să rămână în circulație creând, în mod esențial, sisteme care nu generează deseuri sau reziduuri. Cradle to Cradle, ca și cadru conceptual, este un model de afacere care are ambiția de a crea produse complet sigure și sănatoase și de a maximiza impactul pozitiv al activităților umane. Atractivitatea acestui concept către mediul de afaceri provine din concentrarea acestuia asupra obținerii valorii adăugate prin creșterea nivelului de calitate. Prin aceste trăsături, acest concept se distinge net de alte interpretări care vizează durabilitatea și aspectele de mediu din perspectiva eficienței sau costurilor, fiind prin urmare considerat deloc sau mai puțin compatibil cu progresul economic. Abordarea Cradle to Cradle pledează pentru un mod eco-eficient de lucru.

Puterea conceptului Cradle to Cradle stă în capacitatea sa de inovare și în abilitatea de a mobiliza și inspira. Abordarea Cradle to Cradle este una pozitivă ce începe cu proiectarea inițială inteligentă. Este un concept care se integrează deoarece combină designul cu gândirea sistemică și acoperă lanțurile de aprovizionare (reciclarea resurselor naționale, prin proiectarea produsului și a procesului de fabricație în așa fel încât să fie asigurat un înalt nivel de re folosire) implicând, deopotrivă, sistemele precum și managementul. Conceptul previzionează un viitor plin de provocări și ne încită să trecem în mod radical la un alt nivel de proiectare și inovare a produselor. Ținând cont de scopurile sale ambițioase privind circuitul închis în producție și folosirea energiei regenerabile, în special în ceea ce privește domeniul construcțiilor și proiectării spațiale, Cradle to Cradle poate fi descris în mod justificat ca fiind inovativ. Conceptul ne provoacă să ne proiectăm clădirile ca și cum ar fi copaci iar orasele ca pe păduri.

Cradle to Cradle se bazează pe trei principii:

- Deseurile înseamnă hrană: orice poate constitui nutrienț pentru altceva. "Nutrienții" biologici și tehnologici sunt re folositi ca și nutrienți pentru procesele de producție naturale și/sau umane;
- Utilizarea beneficiilor solare reale: utilizarea surselor de energie care sunt regenerabile în cadrul de timp în care sunt folosite;
- Sărbătorirea diversității: promovarea și combinarea diversității biologice, culturale și conceptuale.

Aceste principii constituie elementele cheie ale oricărei dezvoltări inspirate de Cradle to Cradle mai ales când sunt suplimentate de alte principii care au la bază condiții și interese locale. Nu este vorba doar de "a face mult cu mai puțin" și de a reduce deseurile ci de "a face totul cum trebuie chiar de la început". Evident, astfel de tranziții nu pot fi realizate peste noapțe. Este necesară dezvoltarea unui traseu de progres care să conducă pe cei interesați pe calea spre a atinge aceste noi teluri propuse. Prin urmare, dezvoltarea și îmbunătățirea continuă reprezintă o componentă inerentă a conceptului Cradle to Cradle.

¹ William McDonough și Michael Braungart. (2002). Cradle to Cradle: Refacerea felului în care facem lucrurile

1.2 Prezentarea Retelei Cradle to Cradle (C2C)

Reteaua C2C Network este o retea de valorificare a bunelor practici UE, finantata de programul INTERREG IVC, al carei scop este de a reduce gradul de utilizare a materiilor prime, generarea de mai putine deseuri si poluanti pentru mediul inconjurator si de crestere a nivelurilor de inovare si dezvoltare economica precum si a gradului de bunastare sociala. Reteaua se compune din zece parteneri de pe tot cuprinsul Europei iar proiectul are o perioada de derulare de doi ani (01/2010-12/2011). Reteaua aduce impreuna zece regiuni europene pentru a impartasi si valorifica bunele practici regionale in procesul de implementare a a principiilor C2C in ceea ce priveste prevenirea deseurilor si managementul materialelor ecologice. Comisia Europeana a dat prioritate proiectului (de aici si statutul de fast-track) si s-a implicat activ in derularea acestuia.

Obiectivul global al retelei este de a dezvolta planuri de actiune regionale care sa reflecte principiile conceptului Cradle to Cradle si sa permita aplicarea acestora la nivel regional. Aceste planuri de actiune stabilesc modul in care bunele practici identificate de catre retea pot fi reflectate si implementate in cadrul programelor regionale finantate din fonduri structurale.

Proiectul "Reteaua C2C" se concentreaza pe urmatoarele obiective operationale pe termen scurt care fac parte din obiective strategice cu spectru mai larg:

- Crearea unei retele durabile de regiuni Cradle to Cradle;
- Promovarea grupurilor de interese regionale;
- Diseminarea si comunicarea metodelor aprobate pentru aplicarea filozofiei Cradle to Cradle din o anumita gama de sectoare catre un public european mai larg din afara parteneriatului (prin cresterea constientizarii) si prin intermediul Comisiei Europene (dezvoltand recomandari de politici).

Activitatile retelei s-au centrat in jurul a doua etape. Faza 1 s-a concentrat in principal pe un inventar si o analiza a bunelor practici in timp ce faza 2 a vizat transferul interregional al bunelor practici si elaborarea planurilor de actiune regionale. Reteaua a atins aceste obiective prin realizarea:

- **Patru studii de perspectiva.** Aceste studii au servit ca si cadru de referinta pentru activitatile ce urmau si schimburile de experienta din interiorul si din afara retelei Cradle to Cradle. Scopul a fost de a reflecta provocarile actuale si oportunitatile asociate abordarii Cradle to Cradle. In total au fost elaborate patru studii de perspectiva: un studiu pentru industrie, unul privind dezvoltarea spatiala a zonelor, unul despre guvernanta si unul pe tema constructiilor. Aceste studii nu reprezinta doar recenzii formale ale literaturii academice. Au fost elaborate dintr-o perspectiva practica si ofera posibilitatea de a fi usor intelese, incluzand linii directoare pentru cei implicati in initiative C2C precum si pentru decidenti.
- **Un cadru teoretic.** Daca cele patru studii se concentreaza pe aplicatii in cate o arie tematica, un document separat - si anume Cadrul Teoretic - furnizeaza informatii mult mai detaliate despre principiile conceptului Cradle to Cradle si implicatiile acestuia la nivel teoretic. Cadrul ne-a ajutat sa dezvoltam un limbaj comun pentru intreaga retea si a stat la baza studiilor de perspectiva si a activitatii Retelei Cradle to Cradle.
- **Ghidul de initiative al Retelei C2C.** Acest ghid poate fi asimilat cu un catalog al practicilor inspirate de conceptul C2C si planificate si/sau implementate in Europa. Cazurile de buna practica din acest ghid provin de la grupuri interesate care au inteles ca trebuie sa mergem mai departe de eco-eficienta si sa ne indreptam spre eco-eficacitate. Bunele practici din acest manual nu descriu doar produse sau servicii certificate C2C. Nu sunt doar simple exemple, nu sunt cele mai bune sau mai stralucite dintre aplicatiile C2C. Bunele practici din acest manual sunt insa primele si cele mai utilizate exemple de eforturi practice care au rolul de a impulsiona implementarea gandirii de tip C2C.
- **Ghidul privind conceptul C2C dincolo de simplul management al deseurilor.** Acest ghid furnizeaza o privire din interiorul principalelor politici europene si provocarile pentru realizarea tranzitiei catre o societate in care deseurile vor deveni resurse. Acest ghid a fost elaborat si din punct de vedere practic pentru a fi utilizat de catre decidentii politici.
- **10 planuri regionale de actiune**
- **Recomandari de politici (vezi 1.3)**

Aceste activitati au fost sprijinite prin actiuni regionale si comune cum ar fi seminarii tematice, vizite de studii, workshopuri de transfer si intalniri ale grupurilor interesate regionale care au condus la transformarea practicilor inspirate de conceptul C2C in planuri regionale de actiune. Speram ca studiile si ghidul de initiative vor fi apreciate si vor prezenta un interes vadit pentru alte parti interesate din afara parteneriatului proiectului, putand fi descarcate de pe website-ul proiectului (www.c2cn.eu).

1.3 Prezentarea Recomandarilor de Politici

Reteaua C2C doreste sa promoveze modul de gandire si filozofia din spatele conceptului C2C precum si guvernanta si mecanismele de coordonare care pot ajuta la distribuirea si aplicarea acestui mod de gandire. Proiectul inseamna cunoastere, constructie si constientizare. Recomandarile au fost formulate tinand cont de rezultatele si lectiile invatate din urmatoarele activitati:

- Ghidul privind conceptul C2C dincolo de managementul deseurilor, incluzand recomandari de politici la nivel strategic pentru a ghida politica UE catre eco-eficacitate;
- Studii de perspectiva privind industria, dezvoltarea spatiala a zonelor, guvernanta si constructii;
- Ghidul de Initiative al Retelei Cradle to Cradle;
- Workshopuri de transfer, vizite de studiu, intalniri regionale, seminarii cu experti

Am inceput calatoria noastra Cradle to Cradle la inceputul lunii ianuarie 2010 iar la sfarsitul anului 2011 proiectul s-a finalizat. Recomandarile din acest document aditional trebuiesc considerate ca si contributie la tendinta C2C. Ele pot fi de ajutor decidentilor politici de la nivel european, national sau regional astfel incat sa putem reusi sa facem pasi (mici) catre o societate eco-eficace. Lista (non-exhaustiva) a recomandarilor prevede punctele de demarcatie catre o societate eco-eficace. Unele dintre recomandari sunt strategice in timp ce altele sunt operationale. Activitatea retelei a condus la cristalizarea a patru recomandari care sunt subliniate in detaliu in capitolul urmat:

- Crearea unui cadru comun pentru o societate eco-eficace;
- Stimularea pietii materialelor, produselor si serviciilor inspirate de conceptul C2C;
- Sprijinirea inovarii prin intermediul parteneriatelor;
- Finantarea tranzitiei catre o societate eco-eficace.

2 Recomandari de Politici

2.1 Crearea unui cadru comun pentru o societate eco-eficace

Europa, statele sale membre si regiunile acesteia urmaresc crearea de locuri de munca si obtinerea unei cresteri economice reale. Europa doreste sa se mentina ca una dintre primele economii bazate pe cunoastere ale lumii. Conceptul C2C cu mesajul sau pozitiv pentru solutii durabile, dezvoltare economica, oportunitati de dezvoltare si bunastare sociala este unul din instrumentele care pot duce obiectivele de eficienta a Europei catre o Europa inovativa, eficace din punct de vedere a resurselor, sigura si sanatoasa. C2C recunoaste modul eco-eficace de lucru si nevoia de schimbare a sistemelor. Aceasta noua tranzitie necesita un cadru comun care poate oferi structura si directia si sprijini abordarea coerenta pentru integrarea principiilor in orientarile politice existente.

Nivelul european

[1] *Crearea unui punct de plecare comun*

Pentru a sprijini coerenta politica si acceptarea conceptului C2C de catre afaceri si consumatori, este necesar un cadru comun prin care principiile C2C sa fie incorporate in orientarile politice existente astfel incat politicile sa fie re-ajustate pentru a satisface cerintele principiilor C2C. Diversitatea membrilor UE din punct de vedere al managementului real al deeurilor si introducerea masurilor pentru eficienta resurselor reprezinta un punct de pornire pentru definirea de noi politici. Ce este prea ambitios pentru unii poate fi considerat nefezabil pentru altii. De aceea este necesara o implementare flexibila.

Un cadru comun nu inseamna neaparat emiterea unei directive C2C separate. Din contra, inseamna ca devine posibila o abordare coerenta pentru integrarea principiilor C2C in orientarile politice existente. Poate, spre exemplu, sa insemne integrarea unei resurse si concentrarea pe un material in directiva privind Eco-Design-ul.

Este nevoie de obiective si tinte ambitioase sustinute de un sistem de monitorizare bun.

Un cadru comun bazat pe principiile C2C va deschide posibilitatile de inlaturare a obstacolelor politice care stau in calea unei societati eco-eficace. Printre altele, aceasta va insemna renuntarea la subventii si alte mecanisme publice de sprijin pentru initiative si practici care nu tin cont de costurile ciclului de viata si/sau care conduc la efecte de blocare sau solutii eco-ineficace. Un astfel de cadru ar trebui sa re-canalizeze resursele financiare spre stimulente destinate inovarii si implementarii eco-eficace.

[2] *Redirectionarea "Foi de Parcurs catre o Europa Eficienta din punct de vedere al Eficientei Resurselor"*

In ciuda referintei catre o economie circulara, "Foaia de Parcurs catre o Europa eficienta privind Resursele" pledeaza pentru o abordare eco-eficienta pentru durabilitate. Presupunerea de baza care sta in spatele conceptului C2C este ca o astfel de abordare se va dovedi inadecvata: cresterea demografica si economica vor depasi cu siguranta beneficiile asupra mediului oferite de minimizarile intrarilor/iesirilor materiale si energetice in urmatoarele decenii. Din perspectiva C2C, este esentiala redirectionarea catre eficacitatea resurselor.

[3] *Includerea masurilor de suficienta ca si complement al eco-eficacitatii*

Atat C2C cat si "Foaia de Parcurs catre o Europa Eficienta privind Resursele" imbratiseaza, in mod narativ, productivitatea care este ghidata de catre o credinta incontestabila in crestere ca motor al bunastarii. In timp ce acest lucru pare sa contribuie puternic la atractivitatea C2C, Studiul de Perspectiva asupra Guvernantei subliniaza ca accentul pe care C2C il pune asupra trecerii de la eco-eficienta la eco-eficacitate mascheaza de fapt o alta trecere care ar putea fi la fel de importanta si anume trecerea de la eficienta la suficienta.

[4] *Redefinirea deeurilor ca resursa*

Un element esential al politicii re-ajustate va fi re-etichetarea deeurului ca si resursa (cu valoare economica si ecologica). Daca UE doreste sa renunte la gandirea resurse-spre-deeuri atunci ar trebui sa-si ajusteze gandirea de viitor spre o economie circulara. Apoi UE ar trebui sa re-analizeze definitiile deoarece formularea sau interpretarea legislatiei privind deeurile la nivel national impiedica adeseori adoptarea unor sisteme de productie cu circuit inchis.

Nivelul national si/sau regional

[5] Formularea principiilor directoare la nivel local sau regional

In rețeaua C2C filozofia Cradle to Cradle este poziționată în strânsă relație cu industria, proiectarea clădirilor, guvernanta și dezvoltarea spațială. Planificarea spațială, ca expresie geografică a valorilor și politicilor sociale, economice, culturale și ecologice ale regiunilor și comunităților, a fost întotdeauna calea pentru elaborarea de strategii de dezvoltare. În anii ce vor veni, o abordare inspirată de conceptul C2C se va dovedi deosebit de utilă în asigurarea durabilității în toate domeniile care, împreună, vor determina o mai bună calitate a vieții, creștere economică, incluziune și calitate a mediului. Din experiența stim că principiile C2C impulsionează părțile interesate să accentueze și să valorifice punctele tari ale unei zone și să formuleze și integreze ambiții strategice pe termen lung pentru economie, ecologie și societate.

Dezvoltarea spațială a unei zone este privită ca o abordare de a învăța prin a face. Principiile inspirate din conceptul C2C constituie un instrument puternic pentru salvaguardarea ambițiilor și misiunii definite la nivel local și regional la începutul implementării unui proiect de dezvoltare spațială. În cele din urmă, aceste principii trebuie să conducă la strategii și măsuri concrete. Pentru dezvoltări deja în curs de realizare, principiile constituie un instrument puternic și util pentru structurarea tintelor și măsurilor. În general, de-a lungul întregului proces de dezvoltare, principiile C2C vor inspira părțile interesate să vină cu soluții inovative și să realizeze o dezvoltare spațială mai bună și mai durabilă. Exemple tipice sunt principiile Limburg, Hanovra și Almere.

2.2 Stimularea pieții pentru materialele, produsele și serviciile inspirate de C2C

Filozofia Cradle to Cradle presupune ca interacțiunea dintre oameni, mediu și economie trebuie să fie reciproc avantajoasă. Aceasta înseamnă că negocierile pentru a face cele mai bune alegeri sunt negocieri pentru găsirea celor mai bune combinații, de unde reiese că C2C este o alegere de compromis și optimizare. O abordare C2C reduce costurile de management al deșeurilor suportate de societate și limitează exploatarea resurselor ne-regenerabile. În momentul de față prețurile produselor rareori reflectă costul total, complet, cu impactul de mediu și social al ciclului global de viață al acestora. Atunci când costurile anterior ignorate sunt internalizate, devine posibilă calcularea costurilor totale ale unui curs de acțiune. Aceste costuri totale pot apoi influența alegerile și politicile organizațiilor în procesul de aliniere a operațiunilor la niveluri mai scăzute ale impactului asupra mediului. Prețurile produselor pot fi considerate, prin urmare, eșecuri ale pieței care obstrucționează patrunderea produselor sustenabile în general. Toate nivelurile de guvernare și societatea pot stimula atât cererea cât și oferta de pe piața pentru materialele și serviciile inspirate de conceptul C2C.

[6] Folosirea instrumentelor influențate de piață

Instrumentele de piață (IP) pot fi considerate adecvate și inteligente pentru promovarea C2C. IP includ taxele, subvențiile, permisele comercializabile și alte stimulente financiare. Reducerea TVA-ului la produsele care sunt conforme cu criteriile de circuit închis/C2C trebuie să aibă în vedere pentru sprijinirea acestor produse. Ar putea fi încurajate mecanisme fiscale specifice pentru dezvoltarea de clădiri care, demonstrativ și măsurabil, contribuie la dezvoltarea intensivă și preluarea abordărilor de tip C2C. Ar trebui introduse mecanisme pentru încurajarea implementării la diferite stadii ale ciclului de viață al clădirilor (proiectare, construcție, utilizare și demolare) care va asigura realizarea ambițiilor de eco-eficacitate încă din faza inițială.

[7] Dacă lucrezi în sectorul public, impune prin puterea exemplului

Toate nivelurile de guvernare ar trebui să recunoască importanța și valoarea achizițiilor verzi. Când vine vorba de stimularea cererii, administrațiile publice joacă un rol foarte important prin intermediul achizițiilor. Achizițiile publice verzi sunt dovada faptului că administrațiile publice caută să obțină echilibrul adecvat între cei trei stalpi ai dezvoltării durabile - economicul, socialul și mediul - atunci când achiziționează bunuri, servicii sau lucrări în toate stadiile implementării unui proiect. Achizițiile publice inovative pot provoca piața să vină mai degrabă cu soluții eco-eficace inovative (calitate) decât cu soluții de eco-eficiență.

[8] Dezvoltatorii (și finanțatorii) ar trebui încurajați să folosească abordarea ciclului de viață al produsului în calculul costurilor și reflectarea acestuia în prețuri

Life-Cycle Costing (LCC) [costul bazat pe ciclul de viață al produsului] este o tehnică pentru estimarea costului total de proprietate. Tehnica permite efectuarea de evaluări comparative a costurilor pe o perioadă specifică de timp luând în calcul factorii economici relevanți din punct de vedere a costurilor de capital inițiale și a costurilor viitoare operaționale și de înlocuire a mijloacelor fixe. Nu există legislație în Europa care să spună că în procedurile de achiziții publice trebuie să se ia în calcul LCC însă mecanismul Oferta Cea Mai Avantajoasă Economic introduce această tehnică ca opțională în acțiunile de achiziții publice. Astfel de instrumente ar trebui dezvoltate în continuare - cu concentrare pe evaluarea aspectului "dureros și evitat" al aplicării contextului Cradle to Cradle - și utilizate pentru a ajuta la reconcilierea intereselor economice ale dezvoltatorilor cu cele ale utilizatorilor prin incorporarea costurilor estimate pentru scoatere din uz în costurile de dezvoltare.

De pilda, daca o cladire are un potential mare de dezasamblare si, in consecinta, o capacitate mare de transformare, pe termen lung ii pot fi asociate beneficii si o valoare adaugata aditionala mari (prin recuperarea materialelor, impact pre-inlaturat asupra mediului).

In acest context se impune o cercetare suplimentara:

- privind includerea dezasamblarii si demontarii in mod fezabil si eficace in costurile initiale de dezvoltare. Aceasta cercetare ar trebui sa tina cont si de o metodologie standard pentru masurarea si estimarea acestor costuri. In paralel este necesara concentrarea pe activitati asociate cu proiectarea si dezasamblarea.
- privind proiectul de constructie C2C care sa analizeze posibilitatile si limitarile diferitelor grupe de materiale in ceea ce priveste proiectarea modului de dezasamblare si, in consecinta, a gradului de transformabilitate a cladirii.

Integrarea unei metodologii de apreciere a costului intregii durate de viata si a beneficiilor in cursurile de instruire in domeniul constructiilor deja oferite ar fi foarte recomandata pentru studenti si pentru profesionisti deopotri-va. Ar putea fi incluse subiecte cum ar fi proiectarea pentru dezasamblare facila, construirea din materiale folosite si selectarea cu preponderenta a astfel de materiale pentru a demonstra fezabilitate si cost-eficacitatea acestor demersuri.

[9] *Stimularea stocurilor de materiale disponibile in cladiri*

In viitor se poate dovedi de mare utilitate cunoasterea unor informatii detaliate care vizeaza tipurile, cantitatile si amplasamentele potentiale de materiale integrate in cladiri pentru aplicatii cu valoare adaugata. Astfel de stocuri, care vor directiona concentrarea disponibilitatii materialelor in viitor, vor duce la consolidarea atentiei acordate designului pentru dezasamblare permitandu-se astfel recuperarea materialelor. In faza de constructie sunt adeseori disponibile informatiile privind bilantul de materiale de la inspectorii in constructii care pot constitui baza unui astfel de stoc. Totusi, astfel de informatii sunt rareori incredintate atunci cand proprietarii cladirilor se schimba.

[10] *Stimularea gandirii sistemice la proiectarea si comercializarea produselor si serviciilor*

Cradle to Cradle nu inseamna proiectarea sau comercializarea produsului corect. Daca un produs se ridica sau nu la standardul principiilor C2C depinde doar de sistemul in care acest produs este incorporat. De pilda, exista garantia ca produsul va fi returnat pentru reciclare la sfarsitul duratei sale de viata? Este produsul proiectat pentru cicluri de viata multiple sau doar pentru unul singur? Producatorul care scoate un produs pe piata isi asuma raspunderea pentru acesta dupa expirarea duratei sale de viata sau raspunderea inceteaza dupa vanzarea produsului? Producatorii care isi asuma aceasta raspundere dupa expirarea ciclului de viata si care se concentreaza pe calitate ar putea beneficia de stimulente. De aceea, schemele de reglementare actuale care se concentreaza pe asigurarea serviciilor adecvate in locul produselor corespunzatoare ar trebui sa beneficieze de stimulente pozitive din partea pietelor.

2.3 Sprijinirea inovarii prin parteneriate

O economie in bucla (economie circulara) inchisa se bazeaza pe structurile de guvernare care permit tuturor "jucatorilor" sa-si indeplineasca responsabilitatile comune. Pentru a avea si implementa inovare, structurile de guvernare de la nivel local, regional si national precum si de la nivel global trebuie sa se alinieze si sa se consolideze reciproc. O economie in bucla inchisa (circulara) inseamna a lucra prin noi abordari care sa faciliteze colaborari inovative si parteneriate intre mediul de afaceri, administratia publica si societatea civila. Astfel de colaborari pot lua multe forme si dimensiuni as cum sunt parteneriatele publice-private, acordurile de afaceri pe lanturile de aprovizionare si aliantele cu universitati si consumatori.

Nivel european

[11] *Europa poate avea un rol de sprijin si conducere in ceea ce priveste co-crearea retelelor de tranzitie nationale (regionale)*

O retea de tranzitie sau o platforma (cu mai multe grupuri de interese) din diverse domenii de activitate ar putea fi benefica pentru crearea unei economii circulare. UE ar putea sa construiasca aceasta structura pe baza rolului de frunte pe care il are Belgia (in mod specific prin Regiunea Flamanda) si Olanda in ceea ce priveste managementul tranzitiei. Facand uz de experienta actuala si dezvoltand-o la scara europeana se poate impulsiona semnificativ procesul de tranzitie catre o economie circulara.

[12] *De la Fast Track la Follow Track*

UE deja si-a imbunatatit legatura cu reseaua interactionand mult mai strans cu eticheta Fast-Track. Ar putea fi lansat un nou tip de angajament de urmat care sa se numeasca eticheta Follow Track. Aceasta ar garanta continuarea interactiunii si a actiunilor necesare a fi implementate de catre retea pentru crearea economiei circulare. Aceasta eticheta sau marca Follow Track ar trebui sa asigure integrarea pe mai departe a politicilor pentru cresterea gradului de utilizare si diseminarea experientei in celelalte regiuni.

Nivelul National and/or regional Level

[13] Stimularea rețelelor trans-sectoriale

Inovatiile depasesc adesea granitele dintre domeniile de activitate care constituie subiectul diferitelor reglementari si, prin urmare, necesita redefinirea politicilor si rutinelor existente. Decidentii politici trebuie sa faca uz de rolul lor de facilitatori si organizatori pentru a incuraja dialogul deschis si invatarea sociala cautand in mod creativ posibilitati in cadrul rețelelor existente prin netezirea cailor spre inovare si re-interpretarea politicilor. Integrarea si promovarea inseamna conectarea noilor experiente privind inovarea la experientele mai vechi si traditionale. Acestea joaca un rol cheie in legitimizarea noilor practici si in stabilirea de noi radacini in configuratiile existente. Nu de mai putina importanta este cresterea gradului de constientizare culturala in mijlocul companiilor si consumatorilor precum si in cadrul lanturilor de valori ale acestora.

[14] Apel catre corporatii, comunitatea academica, proiectanti si sectorul creativ pentru a-si combina puterile creative catre proiecte inovative si eficiente din punct de vedere a resurselor in sectorul constructiilor si dezvoltarii spatiale a zonelor

Constientizarea culturala si disponibilitatea pentru eco-inovare este inca modesta si, prin urmare, este nevoie de stimulare. Provocarea este de a afla modul in care mai multe regiuni / parti interesate pot implementa exemple inspirate din conceptul C2C in sectorul de constructii si dezvoltare spatiala a zonei. In momentul da fata totul se reduce la invatare direct din practica. Este important sa se dezvolte abordarea C2C pentru dezvoltare spatiala si constructii prin analize suplimentare si diseminare a practicilor de conducere in randul unui public mai larg al UE in afara rețelei C2C actuale. Aceste exemple regionale pot fi, de asemenea, utilizate pentru a crea o comunitate pan-europeana de practici inspirate din C2C care ofera posibilitati de a interactiona mai strans cu diferite state membre. O carta comuna cu criterii specifice, ar putea garanta calitatea proiectelor in curs de dezvoltare.

[15] Dezvoltati logistica inversa

Studiul de Perspectiva C2CN privind guvernarea sustine ca, capacitatea de mobilizare a abordarii C2C consta in mai multe caracteristici, inclusiv posibilitatea orientare pe oportunitate (de exemplu accent pe aspecte pozitive si viitoare, mai degraba decat pe rezolvarea problemelor din trecut), caracterul sau normativ (de exemplu, o directie clara si o ambitie, mai degraba decat o reteta despre ce sa faca si ce sa nu) si dependenta acesteia fata de cresterea tehnologica si inovare de afaceri (de asteptare pentru creativitate si de initiativa, mai degraba decat disciplina si retinere). Accentul pe C2C "refacerea felul in care facem lucrurile" solicita creativitate si initiativa, in cea mai mare parte in proiectare si productie / constructie. Provocarile legate de urmarirea C2C prin intermediul lantului de valori sunt in continuare mai putin atragatoare: acestea prezinta o complexitate sociala la care raspunsurile tehnologice vor fi de la partial la cele mai bune. Prin urmare, logistica inversa implicata in trecerea de la produse reciclabile la produse reciclate este susceptibila de a constitui un blocaj in practica C2C.

Initiativele care propun inovatii eco-eficace fara dezvoltarea unei logistici corespunzatoare inverse sunt ineficiente. Este ecologic contra-productiva construirea facilitatilor de productie fara o perspectiva rezonabila de inchidere a buclei.

[16] Completati eco-inovarea concentrata pe high-tech cu sprijin din partea low-tech pentru inchiderea ciclurilor biologice

Presiunile industriale si tehnologice conduc problemele legate de durabilitate in directia de raspunsurilor high-tech. In timp ce consideratiile cu privire la avantajele competitive ale industriilor regionale pot justifica aceasta directie generala, bucele materiale curate inchise exista in ambele medii, atat de inalta tehnologie cat si low-tech. In contexte in care logistica inversa nu exista, inchiderea low-tech a ciclurilor biologice este putin probabil sa conduca la crearea situatiilor de blocaje contraproductive. De aceea se impune completarea eco-inovarii concentrate pe high-tech cu sprijin din partea low-tech pentru inchiderea ciclurilor biologice.

2.4 Finantati tranzitia catre o societate eco-eficienta

In tranzitia spre o societate eco-eficienta este nevoie de resurse financiare adecvate. In climatul economic actual accesarea surselor financiare atat publice cat si private, reprezinta o provocare in sine. In acest context al resurselor financiare reduse este cu atat mai important sa orientam instrumentele de finantare existente si viitoare catre economia circulara (in bucla inchisa)..

Nivelul european

[17] *Comisia Europeana ar trebui sa faca legatura intre politica sa de coeziune si viitoarele programe cum este si Orizont 2020 pentru atingerea obiectivelor privind o Uniune Inovatoare si Eficienta din punct de vedere a resurselor*

Pe 6 octombrie 2011, Comisia Europeana a adoptat un proiect de pachet legislativ care va incadra politica de coeziune pentru perioada 2014-2020. Propunerile vor fi discutate de catre Consiliul Europei si Parlamentul European in perioada 2012-2013 pentru a permite demararea unei noi generatii de programe de coeziune in 2014.

Propunerea actuala de regulament a Parlamentului European si a Consiliului referitoare la prevederile specifice ce vizeaza Fondul European pentru Dezvoltare Regionala si investitiile pentru crestere si noi locuri de munca trebuie consolidata. Prevederile trebuie sa aiba un spectru mai larg si sa fie corelate mai bine cu scopurile de eco-eficacitate.

Nivelul national si/sau regional

[18] *Autoritatile nationale si regionale vor trebui sa-si prioritizeze initiativele inovative si realmente eco-eficiente in cadrul viitoarelor programe (Programe Operationale), netezind calea spre initiativele si Strategiiile de Specializare Inteligenta*

Un accent tematic mai puternic este necesar cu privire la prioritatile strategiei Europa 2020 (cu inovatia si eficienta resurselor ca doua dintre cele 7 initiative emblematice). Inovarea si eficienta / eficacitatea resurselor ar trebui sa fie principiile directe in definirea obiectivelor strategice de dezvoltare regionala bazata pe specializare inteligenta. Strategiile viitoare de specializare (S3), ar trebui sa deschida calea pentru initiative cu adevarat inovatoare si eco-eficiente in cadrul programelor de integrare viitoare. Conceptul S3 se potriveste atat in cadrul procesului de aliniere la politica regionala cu punerea in aplicare a strategiei Europa 2020 si necesitatea de a concentra resursele UE la un numar limitat de obiective avand in vedere lipsa actuala a resurselor financiare.

[19] *Durabilitatea trebuie sa se auto-sustina*

Fondatorii C2C au declarat că abordarea nu solicita subventii. Studiul de Perspectiva C2CN privind guvernanta recunoaste aceasta pozitie in randul practicantilor C2C. Vizualizand C2C ca o oportunitate de dezvoltare, ei propun forme alternative de sprijin axat pe crearea de piata, inclusiv a achizitiilor publice ecologice si a capitalului de risc pentru sprijin.

Acest lucru implica faptul ca guvernantii ar trebui sa fie precauti si finantatorii selectivi, cu un interes focalizat pe inlaturarea "suportului financiar toxic" dintre subventiile si masurile fiscale astfel incat durabilitatea sa nu trebuiasca sa depinda de subventii guvernamentale.

Proiectul “Rețeaua Cradle to Cradle” (C2CN) este un proiect de capitalizare finanțat de programul Interreg IV C compus din zece parteneri din zece regiuni europene diferite care are scopul de a reduce gradul de utilizare a materiilor prime pentru generarea a mai puține deșuri și agenți de poluare a mediului, stimularea inovării și a dezvoltării economice.

Provincia Limburg (NL)
www.limburg.nl

Agentia Flamanda Publica pentru Deșuri (BE)
www.ovam.be

Agentia pentru Dezvoltare Milano Metropoli (IT)
www.milanomet.it

Departmentul pentru Economie și Dezvoltare Turistică a orașului Graz (AT)
www.wirtschaft.graz.at

ARDI Agentia Regională pentru Dezvoltare și Inovare (FR)
www.ardi-rhonealpes.fr

Kainuun Etu Ltd (FI)
www.kainuunetu.fi

Agentia pentru Dezvoltare Regională Transdanubiană (HU)
www.westpa.hu

Suffolk County Council (UK)
www.suffolk.gov.uk

Agentia pentru Dezvoltare Regională Nord-Est (RO)
www.adrnordest.ro

Biroul Guvernamental pentru Dezvoltare și Afaceri Europene (SI)
www.svrez.gov.si

Informații de contact:

Va interesează rețeaua noastră?

Doriți informații suplimentare?

Vizitați website-ul nostru: www.c2cn.eu